

24 februari Zevende zondag Epifanie Genesis 22:4b- 7 en I Corinthiërs 15:48-58

Gemeente van Onze Heer Jezus Christus,

Het tv programma het **Verborgen verleden** levert soms verrassende inzichten op. BN'ers krijgen de gelegenheid om hun afkomst uit te zoeken en plaatsen te bezoeken die met hun voorgelacht te maken hebben. Hoogleraar genetica en later minister Ronald Plasterk, heeft joodse ouders en voorouders in de manlijke lijn. Hij kwam tot de ontdekking dat de schoolrapporten van ouders en voorouders mooie cijfers opleverden, bolleboosje net zoals hij. Voorts dat tot en met de over-overgrootvader er ondernemersbloed in de familie zat was. Overal waar men als joden terecht kwam, wist men er weer wat van te maken. Dan het bizarre feit dat zijn grootvader een Duitse vrouw had getrouwd. Dat was de redding. Twee zonen, waarvan een Plasterks vader werden naar Nederland geëvacueerd. De brute rassentheorie van Hitler gold niet zijn grootouders. Zij waren gemengd getrouwd, Duits en joods. Arisch bloed mocht "verloren" gaan... "Ik ben er, maar ik had er ook niet kunnen zijn", was Plasterks verbouwereerde conclusie.

De grillige en soms gewelddadige ideeën of ideologieën mensen, van leiders, zijn er de oorzaak van dat je bent wie je bent, of dat je er haast niet geweest was, als het even anders was gegaan. Het is maar net hoe het loopt. De mens is een raadselachtig en een wonderlijk wezen. De grote godsdiensten helpen de mens dat verborgen verleden op te sporen. Het maakt dan nogal wat uit, wat er over de mens verteld wordt. Denk alleen aan de verhouding man vrouw. Maar toch ook of je een boeddhist bent uit Azië of een zwarte gekleurde man of vrouw uit Oeganda enz. Verschillen benoemen is eerlijker dan ze verdoezelen.

In de joodse en de christelijke traditie lezen wij nu al eeuwen ons "verborgen verleden" af in de Bijbel. Wat lezen we over het verborgen verleden van de mens en of zijn toekomst, alleen maar de dood is of hoe het anders, kan zijn. Ja, nu al anders kan zijn?

Het scheppingsverhaal wordt in de Bijbel twee maal verteld. Het eerste is tot Genesis 2:4a en dan komt het gedeelte dat we vanmorgen lazen. Het verborgen verleden van de mens, begint al meteen met verwarring. Eerst komt de mens op pas de zesde dag van de schepping op het toneel. In de lezing van deze ochtend begint het met de mens. Met één mens, met Adam. Weer iets verder lezen we dat God het geen goed idee vond dat de mens alleen zou blijven. Dan lezen we dat de planten en de dieren komen en pas later de vrouw. Je zou kunnen zeggen het verborgen verleden van de Bijbel maakt toch duidelijk dat de man de eerste is en de vrouw het hulpje. Hij het baasje, zij het haasje...

Voor mij heeft de manlijke dominantie in culturen met deze uitleg te maken. Adam is de man, hij is de eerste. Denkt u maar niet dat die ideeën niet meer leven. Of het nu in of buiten de kerk of godsdienst is. De man is het baasje, met alle gevolgen van dien. Maar is het echt zo bedoeld, moeten we het (inmiddels) niet anders lezen en zijn er niet genoeg

voorbeelden dat we het anders moeten lezen, al was het de plaats van vrouwen in de Bijbel zelf. Met die ogen kijk b.v. naar# Me Too

Adam is de ("hele") mens die sterft, door de zonde, door ongehoorzaamheid. Het wachten in de Bijbel is op een nieuwe Adam. Alle mensen zitten in de val en moeten niet denken dat de een beter of blanker of zwarter is dan de ander... Paulus is druk bezig om uit te leggen dat met de nieuwe Adam, nieuw verhoudingen gekomen zijn.

Als Paulus over de opstanding van Christus spreekt, zou je in deze tijd van het kerkelijk jaar ook mogen zeggen dat de opstanding de Epifanie van de opgestane Heer is. Het kind van Bethlehem dat niet opgesloten is in wat mensen aan indelingen maken. Hij doet de wil van de hemelse Vader, als Mensenzoon. Zoon van God, omdat hij de enige is. Zijn vergankelijke lichaam werd bespot, gekruisigd en gedood. Zijn tegenstanders dachten daarmee van hem af te zijn en ook daarmee zijn verleden voorgoed verborgen te hebben. Mensen zouden Jezus van Nazareth wel gaan vergeten. Daarmee ook alles wat hij in dat lichaam gedaan had, zou het graf ingaan. Zo ging het toch niet.

Zoals politieke moorden niet de ideeën van de gedode doen verdwijnen. Aartsbisschop Romero van El Salvador, vriend van het volk, werd 24 maart 1980 vermoord, terwijl hij de mis bediende. Hij had eerder gezegd: Mij kunnen ze doden, maar het geloof in Christus niet. Op 14 oktober 2018 heeft paus Franciscus hem heilig verklaard. Wat in het lichaam aan geloof geleefd is, blijft in herinnering en dient tot steun. Het vergankelijke bewaart het onvergankelijke. De geschiedenis is er vol van dit soort verhalen die daar op wijzen. Ik denk aan de Heiligenkalender van de Rooms-katholieken. Voor elke dag een "gewoon" mens die in zijn/haar lichaam Christus diende. Mensen zijn sterfelijk, "maar wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, blijft eeuwig bestaan." zegt een lied van Johannes de Heer.

Dat verborgen lichaam van Christus Jezus is opgewekt. Het werd een opstandinglichaam. Een geestelijk lichaam. Wat Christus in zijn trouw aan God nooit heeft verloochend is niet in het graf gebleven, is niet gedood, valt niet dood te maken. Het is van God en het blijft van God.

Het eerste lichaam is het natuurlijke, zoals wij allemaal uit een moeder geboren zijn. "Een mens te zijn op aarde, in deze wereltijd, dat is de dood aanvaarden de vrede en de strijd" Prachtig lied om het sterfelijke tegendraadse lichaam met zijn activiteiten, te beschrijven. Dat lichaam heeft Jezus ook gedragen.

Maar het tweede lichaam is een geestelijk lichaam. Dat kan niet gedood worden. Dat is wat God gezaaid heeft en wat is opgekomen. Jezus, is de eerste verschijning van wat God graag in de mens, in Adam, ziet. 'Hij, hemelhoog verheven, heeft ons in Adam één begin, één levensdoel gegeven: te wonen op zijn aarde.' (825:3)

Het verborgen verleden van de mens wordt openbaar in Jezus. De Bijbel spreekt van een tweede Adam. Als we alleen maar met dat natuurlijke lichaam bezig zijn, vlees en

bloed noemt Paulus, dat, dan wordt het niks. Dat is sterfelijk en dat is vergankelijk. “wat uit vlees en bloed bestaat kan geen deel hebben aan het Koninkrijk van God “ zegt Paulus. Dat lichaam heeft de poriën niet open staan voor het Koninkrijk van God. Dat lichaam is bezig de aarde te gebruiken voor zijn eigen eten en drinken en voor zichzelf om te overleven. Het vege lijf redde, is een passende uitdrukking. Miljoen zijn niet alleen daar noodgedwongen mee bezig. Geen misverstand daarover. Maar ons mens zijn is niet voor de vergankelijkheid geboren, maar om een onvergankelijk mens naar Gods hart te worden.

Daarom is sprake van het geestelijk lichaam dat ruimte biedt aan Gods toekomst. Het Koninkrijk van God. Jezus, laat in zijn leven en sterven zien wat dat geestelijk lichaam is. Leven in de geest van God. Zo mens zijn is de moeite waard en de dood jaagt geen angst aan . Zo'n leven is vol van de Vader,

Paulus zegt: laat je niet van het wijs brengen, als je Christus hebt leren kennen, houd je daar dan aan vast en weet dat je in goed gezelschap bent. Hij is gekruisigd en Hij is begraven en Hij is opgestaan. Het verborgen veleden van de mens, door de zonde steeds weer onzichtbaar gemaakt, dat verleden is openbaar geworden. “Jezus leeft en wij met Hem ,dood waar is uw schrik gebleven?” We gaan het straks zingen. Epifanie in ons leven.

Paulus zegt, ik verklap een geheim. Het vergankelijke moet onvergankelijkheid aan doen. We worden straks, maar ook nu al, veranderd. Ik denk dat je mag lezen :**wie gelooft, is al aan het veranderen**. Hij omarmt het leven, maar is niet bang voor de dood. Hij weet van Gods Koninkrijk en van zijn rechtvaardig oordeel over alle leven.” *Wees onwankelbaar en weet dat alle arbeid niet te vergeefs is*”. Boven een rouwkaart zie je gelukkig nog wel eens staan: “In Christus ontslapen.” Dat lijkt me de ervaring van de verandering. Het vergankelijke heeft het onvergankelijke aangedaan. Ik vind dat schitterende woorden. Hoe verder? Doe je werk , leef je leven in de geest van Christus die het verborgen mens zijn , verduisterd door de zonde, aan het licht bracht.

Deze dagen maakt de Rooms-katholieke Kerk een periode door die wel wordt vergeleken met de tijd van de Reformatie. Het vraagt van **alle** christenen een grote betrokkenheid. Het sterfelijke lichaam met zijn begeerten heeft het verloren. De schone schijn werd opgehouden en wat het daglicht niet kon verdragen is lang verdoezeld. Nu kan dat niet meer . zoals Luther in zijn tijd de aflat aan de orde stelde. Een plaatsje in de hemel is niet te koop. Je kunt niet de moraal prediken en de moraal niet eerbiedigen in het gedrag van je vertegenwoordigers . Die bom barst een keer. Dat is nu aan de gang.

Naast het zeer grote verdriet dat slachtoffers is overkomen, zijn er geestelijken geweest die hun natuurlijke lichaam niet in bedwang hielden en hun macht misbruikten t.o.v. de kleinen. Dat is misschien wel de grootste zonde. Machtsmisbruik. De Kerk verandert niet zomaar haar traditie , maar in de omgang met haar Heer , leert ze ook de tijd van verandering verstaan .

Paulus blijft zeggen de dood , het kwaad is overwonnen , doe boete en zet je opnieuw in voor de dienst van de Heer. Dat gebeurt binnen de Kerk ,omdat de opgestane Heer je steeds aankijkt. Ik vind dat ook de kracht van de Kerk. (met een hoofdletter)

Toen de economische crisis uitbrak en een groot deel van de vrije wereld in vrije armoede val stortte hoeveel bankiers hebben toen openlijk boete gedaan over een fout systeem dat alleen maar op de begeerte van het natuurlijke lichaam was gericht? Een "boete-synode" van bankiers die het systeem fundamenteel ter discussie stelden ? Ik ben het niet tegengekomen.

In de Kerk, waar het flink fout kan gaan, blijft de boodschap van de vergankelijkheid van groot belang, maar óók het aandoen van het onvergankelijke om Christus 'wil. Het recht moet zijn loop hebben, maar in Christus is de overwinning behaald op alle fronten waar het natuurlijke lichaam in de fout gaat en kan gaan. Hij leeft en wij met Hem. Dat is Epifanie preken terwijl de Veertigdagentijd er aankomt.

De toekomst is al gaande,

verborgen en gezien,

een stem die te verstaan is,

een God die draagt en dient. (Lied 605:4)

Het verborgen verleden heeft een gezicht , een vergezicht! Lof zij U Christus.

AMEN